

Udgivet og forlagt af Brøderne Berling.

Redigeret af M. S. Nathanson.

N° 103.Onsdagen den 17de April.

1844.

Thorvaldsen.

Alvorsfuld er vor Sorg, smertelig ei,
Trøstigt blander sig Fryd salgt i Sorgen.
Saa, naar Vinteren llyer, yndige Mai!
Ovæger Olet din friskblomstrende Morgen.
Thorvalds Aand er hos Gud! Her har hans Aand
Virket Danmark til Glands, Livet til Glæde;
Hist, løst fra sit Støvs fængslende Baand,
Kan han Skönhedens Væld nærmere træde.

Saare betydningsfuldt Kunstnerens Aar
Sig udvikled; saa groer Spiren af Jorden,
Skult i tykkeste Mulms laveste Kaar,
Til en Stamme saa hoi stærk den er vorden.
Faders Armod han hjalp, Træ han udskar,
Af Kunstfælsens Kraft hældet mod Trykket;
Mange Snekker maaskee Bølgerne bar,
Som dit barulige Værk, Thorvald! har smykket.

Og dog sprang han maaskee frem af et Blod,
Som forherligt har Oldtids Idrætter;
Fædre vare maaskee Dine, hvis Mod
Tvang i Asernes Flok frysende Jetter.
Olaf Paa var en Helt, Islandet fandt
Knap hans Mage; saa skön, stærk, uforfædet;
Kjærligheden til Kunst Olaf forbandt
Med Bedrift, og han hug blot ei med Sværdet.

Oldtids Sagn i hans Hal Kniven udskar,
Paa de Bielker, som rundt smykkede Salen;
Fofnersbane, som stred deilig og svar,
Odin som til sit Bord vinkede Valen.
Men hvad havde Du sagt, herlige Paa!
Hvis Du her havde seet Kunstnerens Under?
Hvis af Ætlingens Haand Værker Du saae,
Atter leve Du vist troede Vaulunder.

Ham var Kunsten en Leg! let som en Leg,
Let som Kildernes Væld Vandet udöste;
Let, som Pigen paa Mark binder en Neg,
Han Kunstgaaderne let, smilende löste.
Og dog Alvor saa dybt, dybt i hans Sind
Havde bygget sin stærkthvalvede Bolig;
Medens venlige Smil pryded hans Kind;
Selv ved Lidenskabs Præg tænkende, religi.

Nu, som her Ganymed strækker sin Haand
Til den tørste Örn, Drikken den yder,
Saa med himmelske Kraft styrkes din Aand,
Hist, hvor Engelen dig Velkommen byder.
Löven selv paa din Grav har Du os sat,
Troskabslöven! som Du Schweitzerne satte;
Aldrig vorder for dig Kjærlighed mat,
Du, som skienkte dit Land saadanne Skatte!

Jason hente Du lod gyldene Skind,
Kunstlenodiet selv fandt Du med Ære.
Piger staae ved din Grav, Taare paa Kind!
Du har Pigerne lært Gratier være,
Alexander! dit Tog kongeligt var;
Du til Babylon drog — hvad kan dig hindre?
Man da Danmark til Grav Thorvaldsen bar,
Mon Triumphtoget da viste sig mindre?

Kraftig var Du til sidst, lidlig din Hu,
Kraftig Gubbe! det skal Sagerne sände,
Din Herakles sprang frem, kaldt i et Nu,
Som da Pallas forlod Jupiters Pande.
Æskulap! du til ham smiler ei meer —
Ak! hvi monne du dig bort fra ham höie?
För ham Öinene brast, dunkle som Leer,
Straale lod han af Leer, Luther! dit Öie!

Evgigheden dig nu rækker sit Kar,
Med Livskilden din Aand saligt forstærker;
Du, hvis Ansigt alt her Grundformen var
For den Skönhed, din Haand gav dine Værker!
Et Kjærindernes Blaa smiler os meer,
Mildt af Öinens Blik, venlige, glade;
Dine Kinder, ak, nu blege jeg seer,
Som dit lokkede Haars Lilleblade.

Ingen Sorg ved hans Grav! Fryd ved hans Grav!
Ak! men Fryd som sig dog blander med Taaren,
Lös fra Isen dig nu, Danemarks Hav!
Pryd med Blomster din Skov, Siöland! i Vaaren.
Snyk, Natur! dig til Fest! Stig af din Dunst!
Her var Thorvaldsens Hiem! Krandsen du blinde!
Af Naturen han friskt öste sin Kunst,
Vær da skönnest du selv Kunstnerens Minde!
Oehlenschläger.

Subenlandiske Öfterretninger.

Kjöbenhavn, den 17. April.

Dr. Ploug har visse Eiendommeligheder i sine Bemærkninger og er stærk og consequent i sine Anvendelser af Peer Degns Logica. Forleden opfordrede Hr. P. os til at erklære os om en Artikel i et tybft Blad; vi gave et slydestgjorende Svar, men isæbetfor at indlade sig paa Sagen med den Alvor, som den kræver, svarede han som en Vajazzo med et Spørgsmaal angaaende en Trykfeil, som han i sin höie Viisdom i et af vore ældre Blade har opdaget. Angaaende Sagen om de svenske Studenter forelægger han os ligeledes et Spørgs-

maal isæbetfor at svare. Troer han maaskee, at vi mangle „borgerligt Mod“ til at besvare det? Det er ligesaa lidt Tilfældet her, som ved det sidste Spørgsmaal. Den danske Regjering „sværmer“ visnok ikke for Hr. Plougs scandinaviske Ideer eller med dem, der sympathiserer med hans politiske Stræben i denne Henseende. Flere Mænd af Betydning iblandt os, som høre til de meest afgjorte Medlemmer af Oppositionen, og hvis Stemmer have ganste anden Vægt end Hr. Plougs, have bestemt erklæret sig mod et scandinavisk Samfund, som har en politisk Tendens. Det vilde derfor være den höieste Grad af Svaghed, dersom den danske Regjering skulde „fortræulig elske“ hine politiske Bestræbelser. Den kan ikke andet end være imod samme, og den har ogsaa ved sit Forbud mod det først dannede Samfund tilfulde vist, at den ikke kan og ikke vil bifalde saadanne Tendenser. En anden Sag er det, naar Selskaber danne sig, hvis Hensigt det er at bevirke en aandelig literair Forbindelse med Nabolandene. Heri staaer den danske Regjering sigterlig ikke tilbage, men har vist, at den er redebon til at understøtte det, saaledes som Tilfældet har været med de scandinaviske Naturforskere. Men Høndt Regjeringen ikke „sværmer“ for Hr. Plougs scandinavisk-politiske Ideer, vare vi dog fuldeligen bevidste til at udtale os imod den værdige og upassende Maade, eller, for at bruge Hr. Plougs egne Ord, „den gamle strandske Væstelsenhed“, hvormed han havde ledtaget Anmeldelsen af Nyheden om Udsættelsen af de svenske Studenter's Reise.

Vi have affkrevet Hr. Plougs Bemærkninger ordret for at man deraf kunde see, hvorefter egentligen Talsen var, og for at Hr. Ploug ikke skulde have nogen Nytte af paa sædvanlig Viis at moderere sine oprindelig brugte Udtryk, naar han mærkede, at han er i Knibe. Hvad vi saaledes have sagt, ligger for Publicum, der er den bedste Dommer til at afgjøre, hvem der i Almindelighed er den „uærlige og grove Polemiker“, hvem der „uden Anledning og uden Beviser staaenløst overfalder“ med heist nærgaaende og frænkende Beskyldninger, uden at give den skyldige Dyræisning, naar man godtgjör at Beskyldningerne og Insignificationerne ere ugrundede. Publicum kan bestemt bedømme, hvem der især „udmærker sig“ eller hvem der paa alfens frænkende og laanende Maade beskræber sig for at nedfætte sin Modstander, Høndt „man selv er kun et heist ubetydeligt Væsen“. Vi behøve ikke at gjöre os for Umage for at udbæve enkelte Gjensvaare eller Personer; det er nu eengang en antagen Tone hos Hr. Ploug, som er fremherskende ved enhver Sag, hvori han ikke er enig med Andre. Saaledes er det ogsaa Tilfældet med Sagen angaaende den nylig udfomne Placat af 27de Marts betreffende Östergivelsen af Landstatten. En Forfatter under Mærket 4—4 har allerede igaar træffende udtalt sig herom. — Forordning angaaende disse Östergivelsespleiede at lyde paa 1 Mar, men den sidste Forordning lyder kun paa et halvt Mar. Heraf tog nu Hr. Ploug Anledning til paa en uværdig Maade at angribe Regjeringen, og uden af Hjemmel at forudsætte, at Hensigten er, efter Utløbet af det halve Mar 31te Decbr. d. A., at lade Östergivelsen for Fremtiden aldeles falde bort. Uden at nævne noget Blad; uden i allerminste Maade at betjene os af noget som helst Udtryk, hvorover man i nogen Henseende kunde sinde sig fornærmet, havde vi i vort Lovordags-Nr. til nærmere Dplysning anført Grunden, hvorfor Placaten denne Gang kun lyder paa $\frac{1}{2}$ Mar, hvoraf da enhver vil kunne see, at det aldeles ikke er Regjeringens Hensigt efter det paagjældende Salvaars Udlob at begynde med at opkræve disse 400,000 Rbd. for det næste Mar; men at Östergivelsen skal vedblive. Hr. Ploug kom i saadan Forlegenhed over denne simple og tydelige Dplysning, at han paa sædvanlig Viis faldt over os, og dreiede op og ned paa vore Ord, som han med en værdig Peer Degns Logik tillægger en saadan Betydning, at han endelig, efter en lang Svalder af Ord og intetfingende Declamationer kom til det Resultat, at man ikke kan lægge nogen Vægt paa den givne Dplysning, hvormod Hr. Ploug i sin Alvidenhed netop slutter deraf, at Kinantterne just have paa-tænkt den af ham opbyggede Dyræisning af de 400,000 Rbd. Fra vor Side maade vi atter efter givne Dplysning aldeles benægte dette, men vi ere belavede paa, at naar nu Hr. Ploug seer, at alle hans Bestræbelser i denne Sag strande, saa kunne vi maaskee faae et nyt Digt med store Bogstaver at læse i „Kædel“, omtrent som saa:

Hör du „slove, ligegyldige danske Foll“ — thi saaledes kalder Hr. Ploug dem, han ikke kan faae til at danske efter sin Trompet — det er mig, mig Ploug, I have at takke for at disse 400,000 ikke blive opkrævede, — hvad vil I allesammen være med

Eders „Elephantud“, naar I ikke havde mig, som med eller uden Eders Willie repræsenterer Eder og taler Eders Sag, Høndt I aldeles ikke gjör noget for mig; thi hull vel paa, hvad jeg, Ploug, engang for har sagt Eder i mit Blad den 22de Decbr. 1843. I skulde bebreide Eder selv, at det er kommet saa vidt: „thi som Folket er, saa er det's Regjering“.

Maaskee kan man ogsaa see heraf, hvem der fortjener Navn af „uforskammet“, enten Red. af denne Tidende fordi han giver simpel ærlig Forklaring angaaende Fejd. 27de Marts sidstleden, eller Red. af „Kædel“, som tillader sig at tiltale det danske Folk, som en Flok umærende „Elefanter“.

Vagtstibet Corvetten „Rajaden“, Capt. Meyer, ankom til Helsingör den 15de om Aftenen imellem Kl. 9 og 10, og salutterede i Gaar Morges Kl. 7.

Thorvaldsen. Fra Berlin den 9de ds. skrives i „Magd. Zeit.“: Det herværende Kunst-Academi har fattet den Beslutning, til Öre for Thorvaldsen at foranstalte en Sörgeseft i det herværende Sängacademi. Denne Sörgeseft vil blive af en ganste eiendommelig Art. Flere herværende Kunstnere vilde derved optræde i Chör i antik Costume for at forherlige Thorvaldsens Kunstner-Maad. Anordningen af Festen er overdraget Professor Köpisch, der ogsaa har forfattet Digtet til Festen. Da Mendelssohn-Bartholdy iovermorgen afreiser herfra til London, saa vil Musikcompositionen til Chören blive overdraget en anden herværende Tonekunstner. For flere Dage siden fandt allerede i en herværende Kunstnerforening en Sörgeseft Sted til Öre for Thorvaldsen; Architekten Prof. Stier holdt ved denne Leilighed et udmærket smukt Foredrag til Hæder for den forevigeede Kunstner-Heros's Eftermæle.

Lucile Grahn. Hr. Grahn, hedder det fra Mailand i Journ. des Débats, har nylig forladt Mailand, efter at have givet fyrgetyve Forestillinger med glimrende Udsald. Affedsøsternen stænke hende en selv i det for Kunst begejstrede Italien selben Triumph. Hun fremkaldtes 28 Gange og overøstes med Blomster, Digte og Krands af et henrevet Publicum, der ved sit Udsald viste hvor stærk hun var det, og hvormeget det beklager at maatte misse hende.

Mlle Grahn begjör sig til London, hvor hun skal gjöre 24 Forestillinger i Drurylane-Theatret.

Crust Mahner. Denne Sundhedsprofets Forestilling iafsted gaves for temmelig sparsomt Huus, for et Antal af nogle og fyrgetyve Mennesker. Han aabnede Forelæsningen med en Prolog, i hvilken han udtalte sin Forbittrelse over det lille Antal Tilhörerere saa eftertrykkelig og saa længe, at de ret levende kunde sætte sig tilbage i deres Bændomstid, naar Vereren eller andre Foresatte revsede deres Forseelser. Han fortalte derpaa Tilhörererne i barsk, alvorlig Tone, hvorlunde han var bemyndiget til at vise Enhver ud, der forstyrrede Nøiligheden, og forsikkrede, at det vilde ske, en Forsikring, som naturligtvis nedstemmede hele Forsamlingen. Efter at have læst Nævarende og Kræverende Texten, opfordrede han dem, som meente det godt med Sagen, til at rejse sig, en Dyræisning, som da ogsaa fulgtes af mere end 10 Mennesker. Efter endnu en Gang at have tilkøst Forsamlingen et Blik, der luede af Indignation, og som gav dets Udsender et temmelig tve-tydigt Udseende, begyndte han Forelæsningen med at vise hvorledes selv en Kristus, hvis han kom igjen, vilde blive forfølsket anden Gang og ikke vilde kunne bestaae for saadanne Foll som Hegel, Schelling o. s. v., fortalte derpaa, at det ikke var nogen Skoleviisdom, han bragte, men den saunde Viisdom (die wahre Wahrheit). Han omtalte, hvorledes Hartmann havde samme Mening som han, — men at denne Læge var en gammel Mand, der ikke kunde optræde med den tilberlige Fasthed. Det kunde ikke andet end gjöre et hyggeligt Indtryk paa de Forsamlende, da han fortalte, hvorledes han havde hjulset paa denne Læge: Lieber Bruder ofs.; hvorledes han traf denne ved Theen, hvorlunde han havde bevirket, at Prof. Hartmann paa hans Forestilling havde ladet Theen bære ud, og i dets Sted dækte op med Kirsebær-Viin og Wagværk, og hvordan de tilsidst sluttede et Forbund om at udbrede Læren. Efter Beskrivelsen af denne vakkre huuslige Scene forklarede han, at Sygdommen ikke kom fra Gud, men fra Satan, at Menneskene selv vare Skyld deri, og derfor bleve de borte fra hans Forelæsninger. Med Lægefunken udtalte han sig stærkt og bestemt i de Ord: „Die Medicinerey ist ein Quacksalberthum“; det var Noget, han havde sagt Habnemann, og det maatte Enhver vide, som var Fiende af Sagen, at han vilde være ham „ein arger Feind“. Det kunde ikke andet end glæde Tilhø-

verne, da han sagde dem, at det ingenlunde var nogen Stoicisme, han bragte, men at det var „eine Epicuræerlehre“ i adel Forstand, at hans Lære kun gik ud paa Urinstinctets Inthronisation, en Forklaring, som han sluttede med de Ord: „Kom jeg ikke for at frelse Eder saa kunde i falde det en falfst Lære! Sundhedsbrødræntanten opfordrede derpaa Publicum til at yttre sig, en Dyræisning, som fremkaldte en kort Jubdending af en af de Forsamlende, der dengang endnu ikke havde hørt hvad Crust Mahner siden fortalte, at Pindar havde sagt. Meget smukt bevisse derpaa Hr. Mahner, hvorledes Brandevinen var en Drif, der var kommen fra Helvede; Enhver kunde jo overbevise sig derom ved at tænde Jld deri, og saa betragte alle de omgivende i denne Belysning; han formanede derfor stærkt til at vogte sig for Lægerne, at de ikke skulde bringe Brandevin i Medicinen. Fremhøvede her det sluttelige, hvorledes han derpaa tiltalte Forsamlingen, i hvilken der var en noget ældre Dame med de Ord: „Frauen und Mädchen“, og sagde dem, hvad de funde have godt af at høre, at det kun var daarlige bevidt med deres Skönhed, thi deres „Dienstmädchen“ bestammede dem i den Henseende, og viste derpaa, hvorledes deres Skönhed først da vilde blive ægte, naar Renbeinstinctet og andre slige Instincter vakktes hos dem o. s. v.

Publicum vil nu selv kunne dømme om denne Sundhedsprofets Fremtræden.

Scandinavisk Forlagscatalog. Under de nærværende Bestræbelser for at bringe en nærmere aandelig literair Forbindelse tilveie imellem de tre beslagtede nordiske Foll er det af ikke siden Bigtighed, at man med Lethed kan faae et Overblik over de Skrifter, der udfomme hos alle tre Foll, og i denne Henseende troe vi at burde henlede Opmærksomheden paa den „scandinaviske Forlagscatalog“, der udgives hos Hr. Boghandler Jæger og giver en alfabetafisk Fortegnelse over de i Danmark, Norge og Sverrig udfomne Skrifter, og hvoraf i disse Dage Halvaargangen fra 1ste Juli til 31te Decbr. 1843 er udfommen. Det scandinaviske Selskab hos os har ogsaa indseet Nyttet af en saadan Catalog og har derfor taget 1000 Exemplarer af den.

Frægter. Fra Rendsborg hedder det i „Höftid.“: Siden Skibsartens Begyndelse have vi haat et betydeligt Antal Skibe, men deriblandt kun saa Frægtergjere, hvilke derfor ogsaa gif rask af til nedenslaaende Frægter fra indenlandske Havne:

18 fl. & 15 $\frac{1}{2}$ pr. uel. Væst Byg til Antwerpen, 16—18 fl. & 10 $\frac{1}{2}$ pr. do. do. do. eller Kro til Holland, 45 fr. & 15 $\frac{1}{2}$ pr. 30 Hectol. Hvede til Nordfrankrig, 14s—14s 3d pr. Ton Diekager til St-England, 17s pr. Ton. Been til do.

Nogle saa gif videre til Efterføen paa Avanture, da de, i Haab om der at træffe bedre Frægter, ikke vilde indlade sig paa disse Noteringer.

Danske Skibe ere ogsaa meget søgte, men der er ikke mange at faae, saa at man forgjæves har budt 3 s & 10 $\frac{1}{2}$ for Byg til London, og 3 s & 10 $\frac{1}{2}$ for Hvede til Steenkulshavne.

Jldes. Igaar Morges kloffen benved 9, hedder det fra Roeskilde i Byens Avis, udbød Jld i den tax ved Møllehusene beliggende, Hr. Hauerberg tilhørende, hollandske Mølle, som afbrændte aldeles. En lige op til Veirmøllen beliggende Hestemølle blev ved Brandcorpsets Anstrængelse reddet. Efter Forlydende skal Jlden være opkommen ved en Sneker, som arbejdede paa Møllen og som havde kort før Jldens Udbrud varmet Linn; han er desaaarsag forelobigen bleven belagt med Arrest.

Jernbaner. Jernbanerne have i den senere Tid vakt en Interesse, som overgaaer al Forventning. „Hamburger neue Zeitung“ beretter saaledes igaar, at der er tegnet Actier-til et Antal af omtrent 53 Millioner Thaler til den projecterede Bane imellem Celn og Trefeldt, medens Beføstningen isken er calculeret til 2,400,000 Thaler. En saa stor Interesse, som saavel ved dette som saa mange andre lignende Foretagender har vist sig, maae naturligtvis forundre mange, men undersøger man hvorledes den ved de mange Jernbaners Anlæggelse vundne Erfaring, og derunder gjorte Forbedringer, have forandret saadanne Cetrepreiser fra rene Speculationer til Foretagender, som kunne grundes paa en solid Basis, da bliver det mindre paafaldende, at Capitalisterne paa en Tid da Pengemarkederne ere oversvømmede med Capitaler, benytte en saa god og gavnlig Leilighed til deres Anvendelse, som saadanne Foretagender frembyde. Det er nu ikke mere end omtrent 13 $\frac{1}{2}$ Mar siden at Banen imellem Liverpool og Manchester blev aabnet, og saa Mar siden at Jernbanerne bleve indførte i Tybftland. Ved Anlæggelsen af Banen imellem